

БУЙРУК
ПРИКАЗ

У-малы дорз-м
№ 196-11

г. Бишкек

**Тоо-кен жана жер астындагы геологиялык чалгындоо иштерин
өнүктүрүү пландарын иштеп чыгуу жана макулдашуу тартиби жөнүндө
жобону бекитүү тууралуу**

Пайдалуу кендерди ачык ыкма менен казып алуунун өндүрүштүк процесстеринин коопсуздугунун эрежелеринин" жана "пайдалуу кендерди казып алуу менен байланышпаган жер астындагы объекттерди, ошондой эле пайдалуу кендерди жер астындагы ыкма менен казып алуучу объекттерди куруунун жана эксплуатациялоонун өндүрүштүк процесстеринин коопсуздугунун эрежелеринин" талаптарын ишке ашыруу максатында, "Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым ченем жаратуу ыйгарым укуктарын мамлекеттик органдарга жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органдарына өткөрүп берүү жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2023-жылдын 03-мартындагы № 115 токтомуна ылайык

БУЙРУК КЫЛАМ:

1. Кен жана жер астындагы геологиялык чалгындоо иштерин өнүктүрүү пландарын иштеп чыгуу жана макулдашуу тартиби жөнүндө жобо бекитилсин.
2. Кыргыз Республикасынын Жаратылыш ресурстары, экология жана техникалык көзөмөл министрлигинин Өнөр жай коопсуздугун жөнгө салуу башкармалыгы:
  - Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларын расмий жарыялоо булактары жөнүндө 2010-жылдын 26-февралындагы № 117 токтомуна ылайык, ушул буйрукту расмий жарыялоо боюнча чараларды көрсүн;
  - расмий жарыяланган күндөн тартып үч жумушчу күндүн ичинде ушул буйруктун көчүрмөсүн, эки нускада мамлекеттик жана расмий тилдерде кагаз жана электрондук түрдө Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актылары Мамлекеттик реестрге киргизүү үчүн жөнөтүлсүн;

- ушул буйрук күчүнө киргенден кийин үч жумушчу күндүн ичинде Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясына көчүрмөсү маалымат үчүн жөнөтүлсүн.

3. Бул буйрук расмий жарыяланган күндөн тартып он беш күндөн кийин күчүнө кирет.

4. Бул буйруктун аткарылышын көзөмөлдөө Кыргыз Республикасынын Жаратылыш ресурстары, экология жана техникалык көзөмөл министринин орун басарына жүктөлсүн.

Об утверждении Положения о порядке разработки и согласования планов развития горных и подземных геологоразведочных работ

В целях реализации требований «Правил безопасности производственных процессов добычи полезных ископаемых открытым способом» и «Правил безопасности производственных процессов строительства и эксплуатации подземных объектов, не связанных с добычей полезных ископаемых, а также объектов добычи полезных ископаемых подземным способом», в соответствии с постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики от 03 марта 2023 года № 115 «О делегировании отдельных нормотворческих полномочий Кабинета Министров Кыргызской Республики государственным органам и исполнительным органам местного самоуправления»,

ПРИКАЗЫВАЮ:

1. Утвердить Положение о порядке разработки и согласования планов развития горных и подземных геологоразведочных работ.

2. Управлению регулирования промышленной безопасности Министерства природных ресурсов, экологии и технического надзора Кыргызской Республики:

– принять меры по официальному опубликованию настоящего приказа в соответствии с постановлением Правительства Кыргызской Республики «Об источниках официального опубликования нормативных правовых актов Кыргызской Республики» от 26 февраля 2010 года № 117;

– в течение трех рабочих дней со дня официального опубликования направить копии настоящего приказа в двух экземплярах на государственном и официальном языках, на бумажном и электронном носителях, с указанием источника опубликования указанного приказа, в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики;

– в течение трех рабочих дней со дня вступления в силу настоящего приказа направить копии приказа в Администрацию Президента Кыргызской Республики для информации.

3. Настоящий приказ вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Контроль за исполнением настоящего приказа возложить на заместителя министра Министерства природных ресурсов, экологии и технического надзора Кыргызской Республики.

Врио министра

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and strokes, positioned between the text 'Врио министра' and 'Т.С. Салыков'.

Т.С. Салыков

**Тоо-кен жана жер астындагы геологиялык чалгындоо иштерин
өнүктүрүү пландарын иштеп чыгуу жана макулдашуу тартиби жөнүндө
жобо.**

1. Жалпы жоболор
2. Тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландарын иштеп чыгуу, бекитүү жана макулдашуу.
3. Тариздөө жана тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландарынын мазмуну.
4. Ишканаларда тоо-кен иштеринин пландарынын аткарылышын контролдоо.
5. Тоо-кен иштерин өнүктүрүү планынын долбоорунун кароосуна берилүүчү материалдар.

Бул жобо “Кооптуу өндүрүштүк объекттердин өнөр жайлык коопсуздугу жөнүндө”, “Пайдалуу кендерди ачык ыкма менен казуунун өндүрүштүк процесстеринин коопсуздугу жөнүндө Эрежелерди бекитүү тууралуу”, “Пайдалуу кендерди казып алуу менен байланышпаган жер алдындагы объектилерди жана пайдалуу кендерди жер алдында ыкмасы менен казып алуучу объектилерди куруунун жана иштетүүнүн өндүрүштүк процесстеринин коопсуздугу боюнча Эрежелерди бекитүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарына ылайык иштелип чыккан.

1. Жалпы жоболор

1.1. Жобо тоо-кен жана жер астындагы геологиялык чалгындоо иштерин жүргүзүүнү камсыз кылуучу кооптуу өндүрүштүк объекттердин өнөр жай коопсуздугу жаатындагы ишти жүзөгө ашыруучу уюмдар үчүн, ошондой эле ведомстволор жана министрликтер эгерде алар кен казып алуучу ишканалар үчүн иштерди аткарган учурда алар үчүн арналган.

1.2. Тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландарынын долбоорлорун иштеп чыгууда жана макулдашууда өндүрүштүк ишканалар “Кооптуу өндүрүштүк объекттердин өнөр жайлык коопсуздугу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын, эрежелердин, ушул Жобонун жана өнөр жай коопсуздугу боюнча башка ченемдик документтердин талаптарын жетекчиликке алууга тийиш.

1.3. Тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландарын макулдашуу тоо-кен жана жер астындагы геологиялык чалгындоо иштерин жүргүзүүдө өнөр жай коопсуздугун камсыз кылуу боюнча пландаштырылган профилактикалык чараларды аткарууну камсыз кылууга багытталган.

1.4. Тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландарын түзүү жана макулдашуу тартибинин сакталышын контролдоо уюмдардын тиешелүү кызматтарына жүктөлөт.

1.5. Тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландары төмөнкү максаттарда түзүлөт:
- пландаштырылган тоо-кен жана жер астындагы геологиялык чалгындоо иштерин жүргүзүүдө өнөр жай коопсуздугунун иш-чараларынын аткарылышын камсыздоо;

- кен чыккан жерди же анын бөлүгүн иштетүүнүн жана эмгек шарттарынын коопсуздугун камсыз кылуунун пландын негизинде болуусу;

- план менен каралган кенди иштетүү тартибинин иш жүзүндөгү геологиялык жана тоо-кен техникалык шарттарына, алардын тоо-кен иштерин жүргүзүү коопсуздугуна ылайык келүүсү;

- кооптуу зоналарды аныктоонун жана алардын айланасында тоо-кен иштерин коопсуз жүргүзүүнүн чектерин түзүүнүн тууралыгы, кооптуу зоналарга жакын жерлерде тоо-кен иштерин коопсуз жүргүзүү боюнча иш-чаралардын натыйжалуулугу, алдын алуу жана тоскоолдук целиктеринин бекитилген долбоорлорунун болушу.

2. Тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландарын иштеп чыгуу, бекитүү жана макулдашуу

2.1. Тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландары тоо-кен жана жер астындагы геологиялык чалгындоо иштери башталганга чейин тоо-кен иштеринин жетекчиси (техникалык директор же башкы инженер) же уюмдун жетекчиси (директор) тарабынан иштелип чыгат жана бекитилет.

2.2. Тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландары уюмдун тоо-техникалык жана/же геологиялык-маркшейдердик кызматтары тарабынан түзүлөт.

2.3. Пландаштырылган жылга тоо-кен иштерин өнүктүрүүнүн пландары атайын уруксат берүүчү функциялар берилген жана өнөр жай коопсуздугу жаатында мамлекеттик саясатты жана ченемдик-укуктук жөнгө салууну иштеп чыгуучу ыйгарым укуктуу орган (мындан ары-Ыйгарым укуктуу орган) менен макулдашылат:

- 50 миң м³ ашкан көлөмдө пайдалуу кендерди казып алууну пландоодо;

- жер астындагы геологиялык чалгындоо иштерин 1 миң пог. м. ашык көлөмдө пландаштырууда.

Калган учурларда тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландары макулдашылбайт, ал эми тоо-кен жана жер астындагы геологиялык чалгындоо иштери ыйгарым укуктуу органда өнөр жай коопсуздугунун экспертизасынан өткөн долбоорлорго ылайык гана жүргүзүлүүгө тийиш.

2.4. Жалпы таралган пайдалуу кендерди казып алууга жана жардыруу иштерин колдонбостон ачык ыкма менен ишке ашырылуучу пайдалуу кендердин чачынды кендерин иштетүүгө тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландары түзүлбөйт.

2.5. Өнөр жай коопсуздугунун экспертизасын кечиргендер тарабынан Атайын жана/же локалдуу долбоорлорго ылайык тоо-кен иштерин жана жер

астындагы геологиялык чалгындоо иштерин жүргүзүүдө тоо-кен иштерин өнүктүрүүнүн пландары түзүлбөйт. При ведение горных работ и подземных геологоразведочных работ в соответствии со специальным и/или локальным проектами прошедшими экспертизу промышленной безопасности, планы развития горных работ не составляются.

2.6. Эгерде иштеп жаткан карьерлерде же кен ишканаларында, жер астындагы геологиялык чалгындоо иштеринин участкарунда подряддык уюмдарды тартуу менен аткарылса, анда тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландары подряддык уюмдар менен да макулдашылууга тийиш. Тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландары подряддык уюмдун тоо-техникалык жана/же геологиялык-маркшейдердик кызматтары тарабынан иштелип чыгышы жана анын тоо-кен иштеринин жетекчиси же уюмдун жетекчиси тарабынан бекитилиши мүмкүн. Мындай учурларда тоо - кен иштерин өнүктүрүү планынын материалдары тапшырыкчы (жер казынасын пайдалануу укугуна лицензиат) менен макулдашылууга тийиш.

2.7. Тоо-кен иштерин өнүктүрүү планына киргизилүүчү өзгөртүүлөр кайрадан макулдашылууга тийиш.

3. Тариздөө жана тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландарынын мазмуну

3.1. Тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландары 5-главага ылайык материалдарды камтууга тийиш.

3.2. Тоо-кен иштерин өнүктүрүүнүн иштелип чыккан пландары ишканада каралганга чейин подряддык уюмдар менен макулдашылат, алардын иши тиешелүү планда каралган: эксплуатациялык чалгындоону аткаруу, бургулоо-жардыруу иштерин жүргүзүү, кенди подряддык транспорт менен алып чыгуу жана ачуу ж. б. Макулдашуу иштери аткаруу мөөнөттөрү боюнча жүргүзүлөт жана протокол менен таризделет. Подряддык уюм тарабынан тоо-кен иштерин өнүктүрүү планын түзүүдө пландын материалдары протоколду тариздөө менен тапшырыкчы тарабынан макулдашылат.

3.3. Тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландары титулдук баракта тоо-кен иштеринин жетекчиси (техникалык директор же башкы инженер) же уюмдун жетекчиси (директор) тарабынан аткаруучуларды көрсөтүү менен (кызмат орду, аты-жөнү, колу көрсөтүлөт) бекитилет.

Аткаруучунун (аткаруучулардын) колу милдеттүү түрдө коюлушу абзел.

3.4. Ишкана тарабынан таризделген тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландары ыйгарым укуктуу органга тоо-кен жана жер астындагы геологиялык чалгындоо иштери башталганга чейин 1 айдан кечиктирилбестен берилет.

3.5. Тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландарын кароо 30 күндүн ичинде жүргүзүлөт.

3.6. Тоо-кен иштерин өнүктүрүү планын макулдашуу протокол менен таризделет, анда төмөнкүлөр жазылат: тоо-кен жана жер астындагы геологиялык чалгындоо иштерин жүргүзүү технологиясынын кыскача

сүрөттөлүшү, пландаштырылган жылга ишкананын иштерди жүргүзүүсүнүн коопсуз шарттарын түзүүнү камсыздоочу иш-чаралар жөнүндө маалыматтар.

Протокол ыйгарым укуктуу органдын тармактык башкармалыгынын башчысы тарабынан бекитилет.

3.7. Тоо-кен иштерин өнүктүрүүнүн берилген планы менен макул болбогон учурда протоколдо бузулган техникалык чечимдер саналып, ошондой эле ишкана аткарууга милдеттүү болгон аныкталган кемчиликтерди жоюу боюнча талаптар көрсөтүлөт.

4. Ишканаларда тоо-кен иштеринин пландарынын аткарылышын контролдоо

4.1. Тоо-кен иштерин өнүктүрүүнүн макулдашылган пландарынын аткарылышын контролдоону тоо-кен иштеринин жетекчиси (техникалык директор же башкы инженер) же уюмдун жетекчиси (директор) жана ишкананын тиешелүү кызматтары ишке ашырат.

4.2. Уюмдун тиешелүү кызматтарынын жооптуу кызматкерлери ишкананын тоо-кен жана жер астындагы геологиялык чалгындоо иштеринин объектилерине барганда тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландарынын аткарылышынын жүрүшүн контролдошот.

Мындай учурда өзүнүн сын-пикирлери жөнүндө тоо-кен иштеринин жетекчисине жана уюмдун жетекчисине баяндама кат менен билдирет.

4.3. Өнөр жай коопсуздугу жаатындагы контролдоо жана көзөмөлдөө функциялары берилген аткаруу бийлигинин ыйгарым укуктуу органынын кызматкерлери тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландарынын абалын жана аткарылышынын жүрүшүн, ошондой эле протокол менен макулдашуунун шарттарынын аткарылышын контролдоону жүзөгө ашырат.

5. Тоо-кен иштерин өнүктүрүү планынын долбоорун кароого берилүүчү материалдар

5.1. Түшүндүрмө кат, анда төмөнкүлөр көрсөтүлөт:

- лицензиялардын, долбоордун, тоо-кен жана жер бөлүндүлөрүнүн бар экендиги жөнүндө маалыматтар;
- кооптуу жана сокку коркунучу бар зоналардын тизмеси жана мүнөздөмөсү, бул зоналарда иштөө коопсуздугунун чаралары;
- казылып алынуучу кендерди жана ачылган (бош) тектерди казып алуунун технологиясын баяндоо;
- желдетүүчү чарбанын абалы жана пландаштырылган мезгилдин башына жана аягына карата айрым участкардун жана бүтүндөй кен ишканасынын керектүү сандагы аба менен камсыздалышы жөнүндө маалыматтар;
- кабыл алынган тоо-кен иштеринин планын аткаруу үчүн энергия менен камсыздалышы;

- пландаштырылган мезгилге жана кийинки жылга эмгектин коопсуз шарттарын камсыз кылуу, жардыруу иштерин жана өнөр жай коопсуздугун жүргүзүү, суу каптоонун алдын алуу ж. б. боюнча иш-чаралар;

- персонал менен камсыз болушу (ИТК жана жумушчулар);

- боштуктардын абалы жана кыймылы;

Тоо-кен иштерин өнүктүрүү пландарына тоо-кен өндүрүшүнүн технологиясына жараша башка материалдар да тиркелиши мүмкүн.

5.2. Графикалык материалдар:

- обзордук чиймелер, схема;

- учурдагы пландаштырылган мезгилге тоо-кен иштерин өнүктүрүүнүн долбоорлонгон планы (вертикалдуу жана горизонталдуу тегиздикте проекция);

- туурасынан кеткен керектүү кесилиштер.

Графикалык материалдарга тоо-кен жана жер бөлүндүлөрүнүн контурлары жазылууга тийиш.

Зарыл учурда графикалык материалдарга кооптуулуктун бардык факторлору боюнча кооптуу зоналардын участоктору жана жумуштарды коопсуз жүргүзүүнүн чектери жазылат, ошондой эле: желдетүү планы, крептердин типтери, целиктердин параметрлери, жер бетин, имараттарды, курулмаларды, жаратылыш жана башка объекттерди тоо-кен иштеринин зыяндуу таасиринен коргоо чаралары келтирилет.

Графикалык материалдарга: тазалоо, өткөөл жана жер жумуштарынын, анын ичинде кыртыш ачуу жумуштарынын негизги технологиялык чиймелери, бекиткичтердин типтүү паспорттору, бургулоо-жардыруу иштери ж. б. анын ичинде үйүндүлөрдүн түзүлүшү, өрткө каршы коргоону иштери кирет.

Положение о порядке разработки и согласования планов развития горных и подземных геологоразведочных работ.

1. Общие положения
2. Разработка, утверждение и согласование планов развития горных работ.
3. Оформление и содержание планов развития горных работ.
4. Контроль за выполнением планов горных работ на предприятиях.
5. Материалы, представляемые на рассмотрение проекта плана развития горных работ.

Настоящее Положение разработано в соответствии с требованиями Закона Кыргызской Республики «О промышленной безопасности опасных производственных объектов», «Правил безопасности производственных процессов добычи полезных ископаемых открытым способом», «Правил безопасности производственных процессов строительства и эксплуатации подземных объектов, не связанных с добычей полезных ископаемых, а также объектов добычи полезных ископаемых подземным способом».

1. Общие положения.

1.1. Положение предназначено для организаций, осуществляющие деятельность в области промышленной безопасности опасных производственных объектов, обеспечивающих производство горных и подземных геологоразведочных работ, а также для организаций ведомств и министерств, в случае выполнения ими работ для горнодобывающих предприятий.

1.2. При разработке и согласовании проектов планов развития горных работ производственные предприятия должны руководствоваться требованиями Законов Кыргызской Республики «О промышленной безопасности опасных производственных объектов», правил, настоящим Положением и другими нормативными документами по промышленной безопасности.

1.3. Согласование планов развития горных работ призвано обеспечить выполнение планируемых профилактических мер по обеспечению промышленной безопасности при проведении горных и подземных геологоразведочных работ.

1.4. Контроль за соблюдением порядка составления и согласования планов развития горных работ возлагается на соответствующие службы организаций.

1.5. Планы развития горных работ составляются в целях:

- обеспечения исполнения планируемых мероприятий промышленной безопасности при производстве планируемых горных и подземных геологоразведочных работ;

- планомерности разработки месторождения или его части и обеспечивающую безопасность условий труда;
- соответствия предусмотренного планом порядка отработки месторождения фактическим геологическим и горнотехническим условиям, их безопасности ведения горных работ;
- правильности определения опасных зон и создания вокруг них границ безопасного ведения горных работ, эффективности мероприятий по безопасному ведению горных работ вблизи опасных зон, наличия утвержденных проектов предохранительных и барьерных целиков.

2. Разработка, утверждение и согласование планов развития горных работ.

2.1. Планы развития горных работ разрабатываются и утверждаются руководителем горных работ (технический директор или главный инженер) или руководителем организации (директор) до начала горных и подземных геологоразведочных работ.

2.2. Планы развития горных работ составляется горно-технической и/или геолого-маркшейдерской службами организации.

2.3. Планы развития горных работ на планируемый год согласуются с уполномоченным органом, наделенный специальными разрешительными функциями и осуществляющий разработку государственной политики и нормативно-правового регулирования в области промышленной безопасности (далее - уполномоченный орган):

- при планировании добычи полезных ископаемых, в объеме превышающих 50 тыс. м³;
- при планировании подземных геологоразведочных работ в объеме более 1 тыс. пог. м.

В остальных случаях планы развития горных работ не подлежат согласованию, а горные и подземные геологоразведочные работы должны вестись строго в соответствии с проектами, прошедшими экспертизу промышленной безопасности в уполномоченном органе.

2.4. На добычу общераспространенных полезных ископаемых и разработку россыпных месторождений полезных ископаемых, осуществляемых открытым способом, без применения взрывных работ, планы развития горных работ не составляются.

2.5. При ведение горных работ и подземных геологоразведочных работ в соответствии со специальным и/или локальным проектами прошедшими экспертизу промышленной безопасности, планы развития горных работ не составляются.

2.6. Если на действующих карьерах или рудниках, участках подземных геологоразведочных работ, выполняются с привлечением подрядных организаций, то планы развития горных работ должны быть также согласованы

подрядными организациями. Планы развития горных работ также могут быть разработаны горно-технической и/или геолого-маркшейдерской службами подрядной организации и утверждены ее руководителем горных работ или руководителем организации. В данных случаях материалы плана развития горных работ должны быть согласованы заказчиком (лицензиатом на право пользования недрами).

2.7. Изменения вносимые в планы развития горных работ подлежат повторному согласованию.

3. Оформление и содержание планов развития горных работ.

3.1. Планы развития горных работ должны содержать материалы согласно главе 5.

3.2. Разработанные планы развития горных работ до рассмотрения на предприятии согласовываются с подрядными организациями, работа которых предусмотрена соответствующим планом: выполнение эксплуатационной разведки, проведение буровзрывных работ, вывозка добычи и вскрыши подрядным транспортом и др. Согласование производится по срокам выполнения работ и оформляется протоколом. При составлении плана развития горных работ подрядной организацией материалы плана согласуются заказчиком, с оформлением протокола.

3.3. Планы развития горных работ утверждаются на титульном листе руководителем горных работ (технический директор или главный инженер) или руководителем организации (директор) с указанием исполнителей (указывается должность, фамилия, роспись).

Роспись исполнителя (исполнителей) обязательны.

3.4. Оформленные предприятием планы развития горных работ представляются в уполномоченный орган, не позднее чем за 1 месяц до начала горных и подземных геологоразведочных работ.

3.5. Рассмотрение планов развития горных работ производится в течение 30 дней.

3.6. Согласование плана развития горных работ оформляется протоколом, в котором приводятся: краткое описание технологии ведения горных и подземных геологоразведочных работ, сведения о мероприятиях обеспечивающих создания безопасных условий ведения работ предприятием на планируемый год.

Протокол утверждается начальником отраслевого управления уполномоченного органа.

3.7. В случае несогласия с представленным планом развития горных работ в протоколе перечисляются нарушенные технические решения, а также указываются требования по устранению выявленных недостатков, обязательные для исполнения предприятием.

4. Контроль за выполнением планов горных работ на предприятиях.

4.1. Контроль за выполнением согласованных планов развития горных работ осуществляет руководитель горных работ (технический директор или главный инженер) или руководитель организации (директор) и соответствующие службы предприятия.

4.2. Ответственные сотрудники соответствующих служб организации контролируют ход выполнения планов развития горных работ при посещении объектов горных и подземных геологоразведочных работ предприятия.

В этом случае о своих замечаниях ставят в известность руководителя горных работ и руководителя организации докладной запиской.

4.3. Работники уполномоченного органа исполнительной власти, наделенный контрольными и надзорными функциями в области промышленной безопасности осуществляют контроль за состоянием и ходом выполнения планов развития горных работ, а также исполнением условий согласования протоколом.

5. Материалы, представляемые на рассмотрение проекта плана развития горных работ.

5.1. Пояснительная записка, в которой приводятся:

- сведения о наличии лицензий, проекта, горного и земельного отводов;
- перечень и характеристику опасных и удароопасных зон, мер безопасности работы в этих зонах;
- описание технологии добычи добываемых руд и вскрышных (пустых) пород;
- сведения о состоянии вентиляционного хозяйства и обеспеченности отдельных участков и в целом рудника потребным количеством воздуха на начало и конец планируемого периода;
- энергообеспеченность для выполнения принятого плана горных работ;
- мероприятия по обеспечению безопасных условий труда, ведению взрывных работ и промышленной безопасности, предупреждению подтопления и др. на планируемый период и ближайший год;
- обеспеченность персоналом (ИТР и рабочие);
- состояние и движение пустот;

К планам развития горных работ могут прилагаться и другие материалы, в зависимости от технологии горного производства.

5.2. Графические материалы:

- обзорный чертеж, схема;
- план проектируемого развития горных работ (проекция на вертикальную и горизонтальную плоскости) на текущий планируемый период;

- необходимые поперечные разрезы.

На графических материалах должны быть нанесены контуры горного и земельного отводов.

При необходимости на графические материалы наносятся участки опасных зон по всем факторам опасности и границы безопасного ведения работ, а также приводятся: план вентиляции, типы крепи, параметры целиков, меры охраны земной поверхности, зданий, сооружений, природных и других объектов от вредного влияния горных работ.

В графические материалы включаются: основные технологические чертежи очистных, проходческих и земляных, в т.ч. вскрышных работ, типовые паспорта креплений, буровзрывных работ и т.д., в т.ч. по отвалообразованию, противопожарной защите и т.п.